

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

En mer effektiv tillsyn över socialtjänsten

S2024/00953

Kammarrätten har utifrån de intressen som domstolen särskilt har att beakta endast följande synpunkter på förslaget.

Sanktionsavgift på ett par områden (avsnitt 9.4)

Avgiftens storlek

Kammarrätten instämmer i utredningens förslag. Kammarrätten anser dock att det behövs förtydliganden avseende vilka omständigheter som bör beaktas särskilt vid prövningen av om det finns *synnerliga skäl* att sätta ned en sanktionsavgift helt eller delvis när föreskriven registerkontroll har underlåtit. Exempelvis behöver det förtydligas om det vid prövningen av sanktionsavgiftens storlek för en enskild överträdelse bör beaktas om huvudmannen har begått samma typ av överträdelse flera gånger under en begränsad tidsperiod och i sådana fall om det är en försvårande eller förmildrande omständighet. Därtill kan det tänkas uppkomma situationer där en verksamhet med kort varsel behöver anställa ett flertal personer på tidsbegränsade kontrakt. I betänkandet finns inga överväganden i fråga om bristande underlåtenhet att begära in registerutdrag i en sådan situation, om den sammantagna avgiften skulle komma att uppgå till flera hundratusentals kronor, kan vara ett undantagsfall som utgör skäl att i viss mån sätta ned avgiften.

Förfarandet för beslut om sanktionsavgift

Kammarrätten avstyrker utredningens förslag att sedvanliga regler i förvaltningslagen (2017:900), FL, ska tillämpas vid handläggningen av ärenden om sanktionsavgift. Bestämmelsen om en myndighets

kommunikationsskyldighet i 25 § FL ger inte den som beslutet riktar sig mot en ovillkorlig rätt att yttra sig innan ärendet avgörs då det i vissa uppräknade undantagssituationer är möjligt att göra avsteg från sådan kommunikation. Ett beslut om sanktionsavgift är en ingripande åtgärd. Kammarrätten anser därför att det bör införas en bestämmelse i respektive lag om att den som beslutet riktar sig mot, utan undantag, ska ges tillfälle att yttra sig innan IVO beslutar om en sanktionsavgift. En sådan bestämmelse skulle också harmoniera med handlägningsförfarandet som gäller vid beslut om sanktionsavgift enligt till exempel livsmedelslagen (2006:804).

Kammarrätten anser att det bör övervägas om det finns ett behov av bestämmelser som reglerar förhållandet mellan beslut om sanktionsavgift och vitesföreläggande. Detta är av betydelse om en och samma överträdelse ligger till grund för både sanktionsavgift och ansökan om utdömande av vite efter ett vitesföreläggande. Exempel på konfliktlösningsregler finns i 30 § livsmedelslagen, 38 § produktsäkerhetslagen (2004:451) och 8 kap. 5 a § arbetsmiljölagen (1977:1160).

Kammarrätten saknar överväganden om preskriptionsregler för beslut om sanktionsavgift. Sådana bestämmelser finns när det gäller sanktionsavgifter på andra områden, till exempel i livsmedelslagen och arbetsmiljölagen.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättsråden Katarina Dunnington och Karin Johansson samt tf. kammarrättsassessorn Sara Kazemi, föredragande.

Katarina Dunnington

Sara Kazemi